БРАТИСЛАВСКИЕ МУЗЫКАЛЬНЫЕ ТОРЖЕСТВА
BRATISLAVAER MUSIK-FESTIVAL
BRATISLAVA MUSIC FESTIVAL
FESTIVAL DE BRATISLAVA

BRATISLAVSKÉ HUDOBNÉ SLÁVNOSTI

BHS
1967

-6. V. 1967.

MATICA SLOVENSKÁ
Knižnica, Martin
19. V. 1967
KSP 3014

D, 05C 1123

BRATISLAVSKÉ HUDOBNÉ SLÁVNOSTI

Po skúsenostiach z predošlého roku môžeme smelo povedať, že jednotné riadenie bratislavských, piešťanských a trenčianskoteplických hudobných festivalov sa osvedčilo.

Bratislavské hudobné slávnosti sa vo svojom treťom ročníku zameriavajú viac na medzinárodnú reprezentáciu výkonných umelcov. Dramaturgia pamätá na anticipáciu osláv 60. výročia Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie a na štvrté centenárium Claudia Monteverdiho, pričom však má na zreteli dominantnú úlohu našich orchestrálnych a komorných súborov.

V programe festivalu je zastúpená tvorba významných svetových skladateľov ako aj novinky slovenských skladateľov v oblasti symfonickej i komornej hudby a navyše premiéra opery mladého slovenského skladateľa Miroslava Bázlika Peter a Lucia.

Zlatým klincom tohoročných BHS bude nesporne vystúpenie slávnej Leningradskej filharmónie pod taktovkou národného umelca SSSR Jevgenija Mravinského. Pokladám za zvlášť závažnú skutočnosť, že festival otvorí Česká filharmónia pod taktovkou národného umelca Karla Ančerla.

Nášmu koncertnému publiku predkladáme festivalový program, ktorý má byť záverom a súčasne vyvrcholením koncertnej sezóny 1966/67. Dúfam, že sa stretne s priaznivým prijatím a ohlasom.

EUGEN SUCHOŇ

BRATISLAVSKÉ HUDOBNÉ SLÁVNOSTI

PRÍPRAVNÝ VÝBOR

Prof. EUGEN SUCHOŇ, národný umelec
predseda

Doc. dr. LADISLAV BURLAS, C.Sc.
podpredseda

Tajomník festivalového výboru: JOZEF BORÁROŠ

Dr. FRANTIŠEK BARTOŠEK

ĺBOR FREŠO

MARIÁN JURÍK

DEZIDER KARDOŠ, zaslúžilý umelec

Dr. FERDINAND KLINDA

Prof. dr. JOZEF KRESÁNEK

ANNA KOVÁROVÁ

ZDENKO MIKULA

Dr. ZDENKO NOVÁČEK

ANDREJ OČENÁŠ, zaslúžilý umelec

LADISLAV SLOVÁK, zaslúžilý umelec

JOZEF ŠIMÁK

Sekretariát Bratislavských hudobných slávností:
Bratislava, Fučíkova 3, telefón 352-80

SYMFONICKÉ KONCERTY

I. cyklus, abonentné poradie A, B

25. a 26. apríla

OTVÁRACÍ KONCERT

Účinkuje: Česká filharmónia
Dirigent: Karel Ančerl
Sólista: Ludwig Hoffmann, klavír, NSR
Na programe: Prokofjev a Suk

27. a 28. apríla

KONCERT SLOVENSKEJ FILHARMÓNIE

Dirigent: Francesco Mander, Taliansko
Sólista: Milenko Štefanovič, klarinet, Juhoslávia
Na programe: Cherubini, Mozart, Debussy, Bartók

4. a 5. mája

KONCERT SLOVENSKEJ FILHARMÓNIE

Dirigent: Hans Müller Kray, NSR
Sólista: Jozef Bulva, klavír
Na programe: Blacher, Rachmaninov, Brahms

11. a 12. mája

KONCERT SLOVENSKEJ FILHARMÓNIE

Dirigent: Zdeněk Bílek
Sólistka: Líza Fuchsová, klavír, Anglicko
Na programe: Beethoven, Honegger, Janáček

USPORIADATELIA: POVERENÍCTVO SNR PRE KULTÚRU A INFORMÁCIE, SLOVENSKÁ FILHARMÓNIA, SLOVENSKÉ NÁRODNÉ DIVADLO, MESTSKÝ NÁRODNÝ VÝBOR BRATISLAVA A KONCERTNÁ A DIVADELNÁ KANCELÁRIA

II. cyklus, abonentné poradie A

14. mája

SYMFONICKÝ ORCHESTER ČS. ROZHLASU V BRATISLAVE

Dirigent: Dr. Otokar Trhlík
Sólistka: Klára Havlíková, klavír
Na programe: Očenáš, Bach, Martinů

16. mája

LENINGRADSKÁ FILHARMÓNIA

Dirigent: Arvid Jansons
Sólista: Michail Vajman, husle
Na programe: Smetana, Arapov, Čajkovskij

18. mája

KONCERT SLOVENSKEJ FILHARMÓNIE

Dirigent: Dr. Ľudovít Rajter
Sólista: Ricard Boadella, violončelo, Španielsko
Na programe: Haydn, Prokofjev, R. Strauss

25. mája

ZÁVEREČNÝ KONCERT BHS

Účinkuje: Slovenská filharmónia
Dirigent: Ladislav Slovák
Sólista: Shura Cherkassky, klavír, USA
Bohuš Hanák, barytón
Na programe: Kardoš, Šostakovič, Rachmaninov

Abonentné poradie B

17. mája

LENINGRADSKÁ FILHARMÓNIA

Dirigent: Jevgenij Mravinskij
Na programe: Glinka, Prokofjev, Šostakovič

19. mája

KONCERT SLOVENSKEJ FILHARMÓNIE

Dirigent: Dr. Ľudovít Rajter
Sólista: Ricard Boadella, violončelo, Španielsko
Na programe: Haydn, Prokofjev, R. Strauss

22. mája

KONCERT SLOVENSKÉHO KOMORNÉHO ORCHESTRA

Na programe: Kusser, Stamic a Vivaldi

26. mája

ZÁVEREČNÝ KONCERT BHS

Účinkuje: Slovenská filharmónia
Dirigent: Ladislav Slovák
Sólista: Shura Cherkassky, klavír, USA
Bohuš Hanák, barytón
Na programe: Kardoš, Šostakovič, Rachmaninov

KOMORNÉ A SÓLISTICKÉ KONCERTY

30. apríla

KLAVÍRNY RECITAL

Lídia Grychtolowna, Poľsko
Na programe: Schumann, Chopin, Ravel, Villa-Lobos

7. mája

MATINÉ

Musica viva pragensis
Na programe: Vostřák, Rychlík, Schönberg, Kupkovič

16. mája

PIESŇOVÝ RECITAL

Sólista: Bruce Abel, barytón, USA
Na programe: Schubert, Brahms, Poulenc, Chanler, Reutter

21. mája

MATINÉ

Slovenské kvarteto
Na programe: Kardoš, Webern, Ravel, Bartók

KOMORNÉ OPERNÉ PREDSTAVENIE

BENÁTSKY KOMORNÝ OPERNÝ SÚBOR I MUSICI CANTORI

Dirigent: Franco Piva
Na programe:
Claudio Monteverdi: a) Madrigaly,
b) Tancredove boje, opera v jednom dejstve

OPERNÉ PREDSTAVENIA

29. apríla

OPERA SND

Miroslav Bázlik: Peter a Lucia
Premiéra

13. mája

OPERA SND

Giacomo Puccini: Turandot
Turandot: Anna de Cavalieri, soprán, Taliansko

21. mája

OPERA SND

Giuseppe Verdi: Trubadúr
Azucena: D. Čakarevičová, Juhoslávia

24. mája

OPERA SND

Giuseppe Verdi: Traviata
Alfréd: Alfonz Bartha, tenor, Maďarsko

KAREL ANČERL

25. a 26. aprila

KONCERT ČESKEJ FILHARMÓNIE

Dirigent: Karel Ančerl
Sólista: Ludwig Hoffmann

ČESKÁ FILHARMÓNIA otvára tohoročné hudobné slávnosti a prináša do Bratislavy kus typického českého muzikantstva. Tento najstarší československý orchester získal si doteraz všetky ocenenia, ktoré majú najprednejšie svetové telesá; je najznámejším umeleckým telesom v zahraničí, je orchestrom, ktorý propaguje vysokú úroveň nášho koncertného umenia na svojich zahraničných zájazdoch i prostredníctvom gramofónových platní.

KAREL ANČERL stojí na čele Českej filharmónie od r. 1950. Jeho umelecký nástup v tomto telese je spojený s príchodom mnohých mladších umelcov, s akýmsi generačným prevrstvovaním, ktoré v 50. rokoch prebehlo v Českej filharmónii. Pod Ančerlovým vedením rozšírila si ČF repertoár najmä o súčasnú českú tvorbu a v poslednom čase i o tvorbu hudobných klasikov nášho storočia. Ančerl patrí k typu presne pracujúcich dirigentov, ktorý vie dobre odhadnúť tvorivé sily orchestra, s ktorým pracuje a svojim temperamentom priniesť tieto sily k plnému umeleckému uplatneniu. Nepatrí k tým dirigentom, ktorí napodobňujú cudzie intepretačné koncepcie, mnohé i tradičné diela domýšľa po svojom a vnáša do nich pečať svojej osobnosti.

LUDWIG HOFFMANN, klavír, NSR. Popredný západonemecký hudobný kritik Joachim Kaiser vo svojom diele Veľki klaviristi našej doby, takto píše o Ludwigovi Hoffmannovi: „Čo v tomto klaviristovi všetko je, akú hĺbku má jeho interpretačné umenie, prezrádza nám najlepšie, keď ho počujeme hrať napr. Stravinského. V Koncerte pre dychy a klavír, v skladbe kde bohatá expressionistická fantastičnosť sa kúzelne mieša s neoklasicistickou uvoľnenosťou a kde takmer každý klavírista sa stáva robotom, Hoffmann vyžaruje zo seba maximálnu energiu a jednoducho triumfuje."

PROKOFJEVOV III. KLAVÍRNY KONCERT ukazuje azda všetky vlastnosti, ktoré sú typické pre jeho najlepšie diela. V autobiografii hovorí Prokofjev, že vo svojej tvorbe sledoval päť základných línií: klasickú, modernú, motorickú, lyrickú a groteskná. Sám potom dokladá rad diel ako príklady pre toto konštatovanie. I spomínaný koncert potvrdzuje, že tieto roviny možno ozaj nájsť v Prokofjevovom skladateľskom odkaze. Nikdy nevybočí z klasickej formovej rovnováhy. Naproti tomu rozširuje novátorské myslenie svojich predchodcov. Rád vnáša do svojej tvorby pravidelný rytmický spád, ktorý však vie v pravú chvíľu kontrastovať s lyrickou hudbou a niekedy so sklonom ku groteske.

SUKOV AZRAEL má v československej hudbe zvláštne postavenie. Je to jedno z najfilozofickejších diel zo začiatku nášho storočia, osobná spoveď nad smrťou svokra Antonína Dvořáka i manželky. Hudba sa tu stáva prostriedkom, ktorý má citlivé vnútro utišiť. Má zblížiť človeka s prichádzajúcou smrťou a tragickým osudom. V celom priebehu cítiť zrelého tvorcu, hlbokého umelca, prenášajúceho ľudskú drámu do symfonického monumentu.

LUDWIG HOFFMANN

FRANCESCO MANDER, popredný taliansky dirigent, je odchovancom Akadémie Santa Cecilie v Ríme, kde absolvoval s mimoriadnym úspechom štúdium dirigentstva. Vyšiel z prostredia, v ktorom vyrástli také prominentné osobnosti dirigentského umenia ako Bernardino Molinari, Francesco Molinari Pradelli, Carlo Zecchi alebo Carlo Maria Giulini. Takisto v Ríme študoval aj kompozíciu. Na dokreslenie citujeme ukážky z dvoch kritík. The Times: Mander, kúzelný dirigent. Orchester mu pokorne slúžil a perfektne reagoval na jeho senzačné gesto. Corriera della Sera: Pri dirigentskom pulte milánskej Scaly stál dirigent typu a formátu De Sabatu. Jedinečná technika, elegancia pohybu. Jedinečný úspech.

FRANCESCO MANDER

27. a 28. apríla

KONCERT SLOVENSKEJ FILHARMÓNIE

Dirigent: Francesco Mander, Taliansko
Sólista: Milenko Stefanovič
Na programe: Cherubini, Mozart, Debusy, Bartók

MILENKO STEFANOVIČ sa narodil v r. 1930 a už ako päťročný začína študovať hudbu. Ako klarinetista sa dopracoval európskej úrovne. Je víťazom početných hudobných súťaží. V r. 1954 hudobný kritik Danilo Švara z Ľubľany o ňom píše: „Víťaz prvej ceny našej súťaže Milenko Stefanovič sa prejavil ako dokonalý virtuóz, ktorý ovláda svoj nástroj s mimoriadnou muzikalitou a tvorí svoj tón s nezvyčajnou krásou. Je nesporne našim prvým klarinetistom." K vôli zaujímavosti uvádzame, že Stefanovič bol laureátom a absolútnym víťazom medzinárodných súťaží v Moskve 1957, Mníchove 1957, Ženeve 1957 a v Prahe 1959. V roku 1962 bol vyznamenaný štátnou cenou. Stefanovič nahrával pre rozhlasové stanice v Moskve, Varšave, Ríme, Paríži a v Londýne.

MILENKO STEFANOVIČ

4. a 5. mája

KONCERT SLOVENSKEJ FILHARMÓNIE

Dirigent: Hans Müller Kray
Sólista: Jozef Bulva

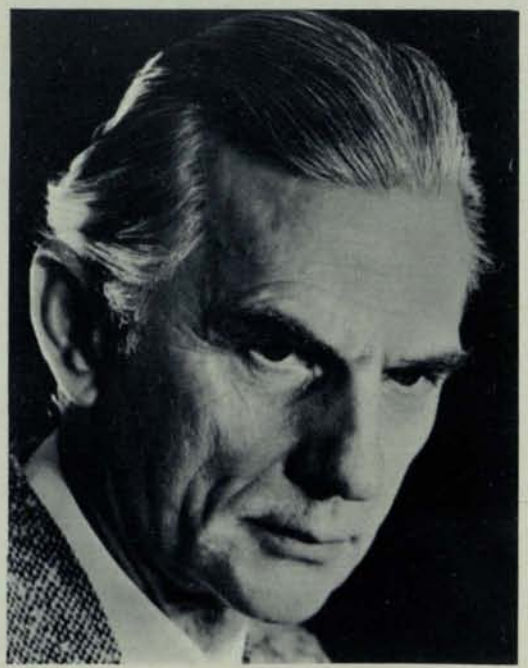

HANS MÜLLER KRAY

HANS MULLER KRAY patrí k popredným západonemeckým dirigentom, ktorého umelecký význam a umelecká povesť narastajú najmä v posledných rokoch. Na programe západonemeckých orchestrov a západných rozhlasových staníc predstavuje sa často ako umelec dobre pripravený pre hudbu našej doby, investujúci svoje sily do novinkových diel. Zdá sa, že tvorí zdravý protipól k akademickému typu dirigentov a že práve jeho sklon k prirodzenej citovosť podporuje jeho tendenciu výrazne sa uplatniť v celom európskom hudobnom kontexte.

JOZEF BULVA, mladý československý klavirista, predvlani absolvoval na Vysokej škole múzických umení v Bratislave v triede prof. Anny Kafendovej. V roku 1966 predviedol na Bratislavských hudobných slávnostiach premiéru Koncertu pre klavír a orchester Ilju Zeljenku.

BORIS BLACHER, skladateľ žijúci v západnom Berline, patrí, napriek svojmu veku, k umeleckej avantgarde. Hoci vyšiel zo skladateľského odkazu P. Hindemitha, predsa sa dopracoval k samostatnému umeleckému mysleniu. Jeho Ornamenty pre klavír, z ktorých každý je venovaný niektorému súčasnému skladateľovi, prinášajú nové výdobytky na úseku rytmickom a metrickom. Zdá sa, že problémy rytmu a celkového členenia skladieb zvlášť zamestnávajú novátorské myslenie tohto skladateľa. Okrem niektorých baletov a opier presadil sa i ako skladateľ symfonický, ovplyvnil dokonca niekoľko mladších skladateľov, ktorí uňho študovali a ktorí ho považujú ako výrazného mysliteľa v oblasti umeleckého experimentu.

O SLOVENSKEJ FILHARMÓNII by sme mohli hovoriť z mnohých strán. Načrtnúť jej dejiny, hovoriť o umelcoch, ktorí mali podstatný vplyv na jej umelecké formovanie, povšimnúť si úspešné zahraničné zájazdy, hodnotiť jej zásluhy o našu kultúru a tešiť sa z jej doterajších významnejších úspechov. Jej kultúrny zástoj je všeobecne známy a zvlášť intenzívne si ho uvedomuje každý, kto chodí na jej koncerty, kto cíti, ako pod jej umeleckým vplyvom duševne rástol. Azda pri tejto príležitosti pokúsme sa vystihnúť jej momentálnu umeleckú úroveň a to, čo od nej očakávame na festivale. Pod vedením domácich i zahraničných dirigentov získala kvality, podľa ktorých sa obvykle meria úroveň. Pracuje rýchlo a pohotovo pri štúdiu nových diel, členovia si rozšírili hudobnú predstavivosť i na hudbu XX. storočia. Zvlášť dominantné výsledky sa darí pri štúdiu a reprízach špičkových diel domácej tvorby. Skvalitňovanie orchestra, tento zložitý proces, postupuje, i keď zďaleka nie je dokončený. Orchestru sa stali blízke takmer všetky štýly, zvlášť však hudba vrcholne romantická a umenie nášho veku.

ZDENĚK BÍLEK je príslušníkom strednej generácie dirigentov. Študoval na brnenskom Konzervatóriu, neskôr absolvoval dirigovanie u Václava Talicha na VŠMU v Bratislave. Mnohí sa ešte pamätajú na jeho dirigentské začiatky v Slovenskej filharmónii. Dnes už má Zdeněk Bílek za sebou rad veľkých koncertov. Na jeho dirigentských výkonoch sa obvykle vyzdvihuje snaha preniknúť do filozofickej podstaty hraných skladieb. Zd. Bílek patrí k dirigentom, ktorí vyhľadávajú skladby s meditatívnym podtextom. Rád interpretuje diela, ktoré sa štýlove pohybujú v okruhu impresionizmu. Dirigentsky sa uplatnil i na niekoľkých zahraničných zájazdoch. Pozoruhodné úspechy si priniesol z vlaňajšieho hosťovania s Leningradskou filharmóniou.

LÍZA FUCHSOVÁ patrí ku skupine európskych klaviristov, ktorí rozniesli slávu svojho koncertného umenia po celom svete. V štatistike jej zahraničných koncertov nechýba významnejšie európske mesto, kde by nebola bojovala o priazeň obecenstva a nechcela obstáť v najvyššej umeleckej konkurencii. Jej gramofónové nahrávky, zamerané prevažne na tvorbu klasikov a romantikov, hodnotí európska kritika s veľkým uznaním, pričom si predovšetkým všíma, ako sa premieta citlivá ženská podstata umelkyne do celkovej koncepcie skladieb a ako je zvláštnym umením obdarená najmä v lyrických miestach interpretovaných skladieb. BEETHOVENOV II. KONCERT PRE KLAVÍR A ORCHESTER B-DUR Č. 2 OP. 19 dáva sólistovi príležitosť ukázať na jednej strane svoje technické dispozície, vybrúsené pasáže, zvukovú rovnováhu pravej a ľavej ruky, vkus pre akcenty a gradácie, správne a triezlivé používanie pedálu, na druhej strane odkrýva hĺbku jeho hudobnosti, ba až filozofického nadhľadu.

III. SYMFÓNIA ARTHURA HONEGGERA z rokov 1945–46 má názov LITURGICKÁ. Aj tituly jednotlivých viet: 1. Dies irae, 2. De profundis clamavi, 3. Dona nobis pacem naznačujú vzdialene religiózny charakter diela. A predsa! Aj z toho, čo Honegger o Liturgickej sám povedal, jasne vyniká, že chcel vysloviť veci čisto ľudské a pozemské. Dies irae líči chaos, barbarstvo i slepotu sveta, pustošenie vojnou. Stredné Adagio, tonálne a trojdielne zachytáva vyčerpanie, avšak i nádej skúšaných sŕdc. A strašný boj ľudu (pochod) proti všetkému zlu, násiliu, skaze, je obsahom poslednej vety. S čarokrásnym a dojímavým händlovským adagiom, ktoré pretína onú revolučnú búrku – želanie mieru. Sladká predstava života, aký by mal byť naveky.

11. a 12. mája

KONCERT SLOVENSKEJ FILHARMÓNIE

Dirigent: Zdeněk Bílek
Sólistka: Líza Fuchsová
Program: Beethoven, Honegger, Janáček

LÍZA FUCHSOVÁ

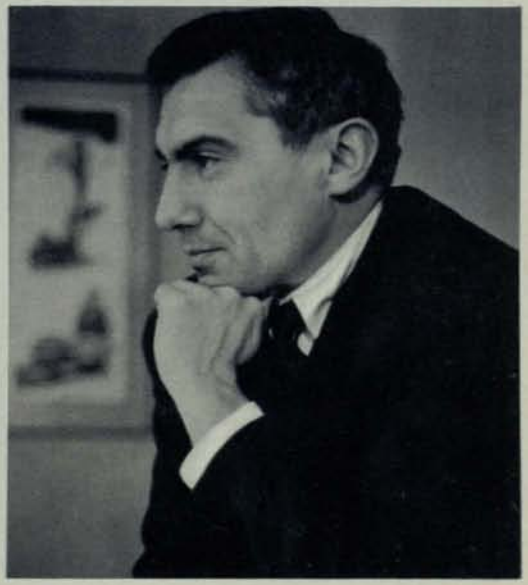

ZDENĚK BÍLEK

KLÁRA HAVLÍKOVÁ

Dr. OTOKAR TRHLÍK študoval v Prahe na Majstrovskej škole dirigentstvo u prof. Václava Talicha. V rokoch 1948 až 52 pôsobil ako dirigent v Štátnom divadle v Ostrave, ďalšie štyri roky bol dirigentom Symfonického orchestra čs. rozhlasu v Brne. R. 1956–1962, keď utvorili Št. filharmóniu v Brne, stal sa jej dirigentom. Od roku 1962 je šéfdirigentom Sym. orchestra Čs. rozhlasu v Bratislave. Otokar Trhlík dosiahol už významné úspechy na zahraničných koncertných pódiách a to v Poľsku, Maďarsku, Rumunsku, NDR, SSSR, NSR, Francúzsku, Švajčiarsku, Grécku, Taliansku, ale aj na Kube a v ZAR.

KLÁRA HAVLÍKOVÁ študovala klavír na konzervatóriu v Bratislave u prof. A. Kafendovej. Po absolutóriu pokračovala v štúdiu na Vysokej škole múzických umení v Bratislave u prof. R. Macudzinského. Roku 1966 ukončila ašpirantúru klavírnej hry u prof. A. Kafendovej. Od roku 1959 vyvíja intenzívnu koncertnú činnosť. Svoj záujem sústredila na interpretáciu slovenskej klavírnej literatúry. Naštudovala a s veľkým úspechom doma i v zahraničí predviedla diela svetovej tvorby XX. storočia, ale so záľubou študuje aj skladby staršie, najmä z predromantického obdobia. V tejto sezóne už absolvovala dva koncertné zájazdy do Talianska, po jednom do NSR a NDR.

DR. OTOKAR TRHLÍK

14. mája

KONCERT SYMFONICKÉHO ORCHESTRA ČS. ROZHLASU V BRATISLAVE

Dirigent: Dr. Otokar Trhlík
Sólistka: Klára Havlíková
Program: Očenáš, Bach, Martinů

Dňa 2. októbra uplynie 40 rokov od chvíle, keď zaznel zo stanice Bratislava prvý koncert rozhlasového orchestra. Pri koliske tejto, dnes už historickej udalosti, stál vynikajúci český dirigent a známy hudobný skladateľ Oskar Nedbal. Terajším šéfom SOČR je dr. Otokar Trhlík, jeho dirigentom Bystrík Režucha. Orchester študuje pomerne v značnej šírke súčasný repertoár slovenský, český a svetový. Značná časť členov orchestra sú však mladí absolventi československých konzervatórií a akadémií. Je preto samozrejmé, že pre umelecký rast tohto mladého telesa treba súčasný repertoár vyvážiť vždy základnými dielami svetovej klasiky a romantiky. V premyslenom dramaturgickom súlade sú potom pevnou zábezpekou kontinuity interpretačného rastu a zrelého umeleckého rozhľadu členov orchestra, ktorý má najväčšie tvorivé rezervy práve v svojej mladosti.

ANDREJ OČENÁŠ – SYMFONIETTA, DIELO 35. V roku 1965 prežívali sme kruté hodiny, dni a mesiace živelných hrôz. Katastrofálne dunajské záplavy spôsobovali ľuďom južného Slovenska nepredstaviteľné tragédie. V čase, keď skladateľ na Symfoniette pracoval, bol v zajatí citového vzrušenia z hrôz a boľavých ľudských strastí. Symfonietta, dielo 35, vznikla v roku 1965 a doinštrumentovanie skončilo začiatkom roku 1966. Po úspešnom uvedení baletu Vrchárska pieseň (1964) na scéne Wittembergu a Wolfene predstavil sa autor Symfoniettou pre orchester v ďalšom nemeckom centre hudby, v Dessau. Pre Nemecko premiérove naštudoval dielo Generalmusikdirektor prof. dr. Heinz Röttger a odznelo na koncerte (1966) pri príležitosti 200-ročných osláv jestvovania vynikajúcej koncertnej a opernej tradície tohto mesta.

JEVGENIJ MRAVINSKIJ

16. a 17. mája

LENINGRADSKÁ FILHARMÓNIA

Dirigenti: Jevgenij Mravinský, Arvid Jansons
Sólista: Michail Vajman, husle
Na programe: Glinka, Smetana, Arapov, Prokofjev, Čajkovský, Šostakovič

LENINGRADSKÁ FILHARMÓNIA sa považuje za prvý orchester v SSSR. Je to teleso s obrovskou umeleckou tradíciou, ktorá siaha až do doby, keď sa v Leningrade zhromaždili desiatky výborných európskych hudobníkov, aby vystupovali pre potreby vtedajšieho dvora i jednotlivých šľachtických palácov. Osobitná kapitola v dejinách telesa nastáva až po roku 1917, keď sa umenie Leningradskej filharmónie šíri po SSSR a dostáva sa do celej Európy. Teleso si pod vedením mnohých vynikajúcich dirigentov vypracovalo vlastný interpretačný štýl. Posledná etapa v dejinách tohto orchestra sa spája najmä s menom dlhoročného dirigenta Jevgenija Mravinského, národného umelca SSSR. Mravinský sa stal prikladným interprétom Šostakovičových skladieb i diel iných súčasných sovietskych skladateľov. Naštudoval už toľko sovietskych premiér že ho môžeme smelo nazvať „prvým staviteľom zvukovej podoby" reprezentačných sovietskych diel. V mnohých prípadoch ako prvý prenikol do podstaty nových partitúr, v úzkych konzultáciách so skladateľom stával podobu diel, dokonalou prácou už na premiére objavil pred hudobným svetom hodnotu skladieb.

Leningradská filharmónia vynikla medzi špičkovými európskymi telesami najmä dokonalou interpretáciou ruských klasikov, zvlášť Čajkovského, i domyslenou a mnohonásobne pred publikom overenou interpretáciou skladieb Šostakoviča a Prokofieva. Európska kritika si s uznaním všimla zvláštnu zvukovú priebojnosť dychových nástrojov, otvorený tón plechových nástrojov a vôbec sklon k určitej zvukovej razantnosti, s ktorou sa v takej miere nestretávame u iných orchestrov.

KONCERT SLOVENSKEJ FILHARMÓNIE

18. a 19. mája
Dirigent: Dr. Ľudovít Rajter
Sólista: Ricard Boadella, violončelo, Španielsko
Program: Penderecki, Prokofjev, R. Strauss

25. a 26. mája
Dirigent: Ladislav Slovák
Sólisti: Shura Cherkassky, klavír, USA
Bohuš Hanák, barytón

LADISLAV SLOVÁK

DR. ĽUDOVÍT RAJTER

Dr. ĽUDOVÍT RAJTER patrí k dirigentom, ktorých umenie možno charakterizovať niekoľkými pomerne presnými definíciami. S citlivou a uváženou povahou dobre korešponduje jeho priklon k hudobnému klasicizmu. Rád interpretuje diela vnútorne vyvážené, v ktorých každý tón má svoje miesto a oprávnenosť. Na skúškach i koncertoch presúva značnú zodpovednosť na hráčov, v ktorých vidí partnerov spoluzodpovedných za výsledný dojem. K jeho obľúbeným miláčikom patrí tvorba J. Brahmsa, ktorej dáva niekedy priam vzorovú podobu, takže pod jeho vplyvom sa vypracovala Slovenská filharmónia na jedného z najdokonalejších interprétov Brahmsovej hudby v strednej Európe.

STRAUSSOVA SYMFONICKÁ BÁSEŇ TAK VRAVEL ZARATHUSTRA vznikala pod vplyvom Nietscheho filozofie. Je to prikladné dielo vrcholného romantizmu, využívajúce virtuózne orchester, pracujúce monumentálne s dynamikou, vrstviace zvukové plochy, rátajúce s účinkom detailu i celku a svedčiace o obrovskej stavebnej predstave autora. Najlepší dojem tu obvykle docieľujú dirigenti a orchestre, ktoré po zvládnutí obrovského množstva najrozmanitejších technických problémov, majú ešte dostatok síl i ľudských skúseností na preniknutie k filozofickej podstate skladby a vycibreniu farebných a dynamických nuancií, ktorými toto dielo priam hýri.

LADISLAV SLOVÁK je už niekoľko rokov šéfdirigentom Slovenskej filharmónie. Na jeho umelecký profil a spôsob práce mali značný vplyv prof. Václav Talich i dlhoročná práca so sborom Čs. rozhlasu v Bratislave. Veľa získal i u šéfa Leningradskej filharmónie J. Mravinského, u ktorého pôsobil rok ako asistent. Slovák sa špecializoval najmä na tvorbu súčasných slovenských skladateľov a na hudbu XX. storočia. V živej pamäti sú ešte jeho naštudovania Šostakovičových 10 poém, Kardošových symfónií, Smetanovej Vlasti, Honeggerovej Johanky z Arcu, posledných Šostakovičových symfónií, Prokofjevovej V. symfónie atď. K domácim úspechom treba pripojiť úspechy v Japonsku, Austrálii, Belgicku, Taliansku, Anglicku, Rakúsku, SSSR a NSR.

ŠOSTAKOVIČOVO ORATÓRIUM STENKA RAZIN patrí k novším dielam skladateľa. Literárna predloha vychádza z poémy básnika Jevtušenka. Nemá to byť patetický obraz v zmysle romantického pohľadu, ale skôr literárny portrét tejto osobnosti, ako ju cíti súčasnosť. Znalci Šostakovičovej tvorby sa zhodujú, že hudobná reč tohto diela má blízko k staršej Šostakovičovej opere Katarína Izmajlovová i k jeho revolučným 10 poémam. Novinka je azda v tom, že i vokálne party (sólista a zbor) akoby miestami vychádzali priamo zo symfonického orchestrálneho myslenia.

V spomínanom diele sa nepracuje, čo iste prekvapí znalcov Šostakovičovej tvorby, ani s jediným príznačným motívom ústrednej postavy. Hoci sa objavujú niektoré tematické prvky, ktoré majú charakter akýchsi ústredných motívov, predsa sa nikdy neviažu len na určitú postavu, ale majú mnohoznačný význam a objavujú sa raz v súvislosti so Stenkom Razinom, inokedy v zbore, ktorý reprezentuje ľud, alebo na niektorých psychických vrcholkoch. Niektoré partie oratória si zachovávajú rozvinutú piesňovú formu, najmä tam, kde sa rozpráva hudobno-epickým spôsobom o osudoch Stenku Razina. Pretože prevažne ide o pomerne chmúrny osudový obraz tejto historickej osoby, berie si Šostakovič na pomoc aj intonačné prvky z ruských dúm a ľudových balád. Niektorým kritikom sa zdá, že takto stavané libreto by sa skôr hodilo pre operu a že i Šostakovič niektoré miesta riešil operným spôsobom. Nechýbajú ani hlasy, že niektoré zborové vrcholy pripomínajú Musorgského Chovančinu a že v nich ozaj cítiť bezprostrednú blízkosť k ruskej klasickej tvorbe. Zdá sa, že skladateľ mal ozaj na mysli predovšetkým hymnickú pôsobivosť zborov a že i v týchto partiách je účinnosť diela najsugestívnejšia.

KARDOŠOVA V. SYMFÓNIA, opus 37, bola dokončená na jeseň 1964. Jej vznik patrí do rokov, kedy si celá Kardošova generácia oveľa naliehavejšie ako predtým kládla otázku o ďalších osudoch našej hudby. Kardoš i tu pracuje v duchu najosvedčenejších tradícií XX. storočia. Prvá časť má formu voľnej fantázie, ktorá vychádza z dvoch nápadov, alebo lepšie povedané, motivických buniek. Je to akási exaltácia, ktorá stále smeruje k vrcholu plechových nástrojov. Druhá časť prudko kontrastuje s predchádzajúcou. Je koncipovaná výhradne pre plechové nástroje a skupinu bicích. Základný materiál sa pretvára predovšetkým v bohatých rytmických metamorfózach. Nápadnou črtou je i prevaha homofónnych miest. V tretej časti sa pridržiava veľkej piesňovej formy. Obsahove táto pripomína typ meditácií, ktorých účinnosť podporuje detailne vypracovaná dynamika. Vo finálnej časti ide o zaujímavú kombináciu formy sonáty a ronda. Skladateľ pracuje podrobne so základným materiálom v jednotlivých nástrojoch a v ostrých rytmických zárezoch zhusťuje energické napätie záveru.

22. mája

SLOVENSKÝ KOMORNÝ ORCHESTER

Umelecký vedúci: Bohdan Varchal
Na programe: Kusser, Stamic, Vivaldi

SLOVENSKÝ KOMORNÝ ORCHESTER (vedúci Bohdan Warchal) pracuje sice ešte len šesť rokov, avšak umelecky už vynikol doma i v zahraničí a patrí dnes k najvyhľadávanejším slovenským umeleckým telesám. Hoci došlo niekoľkokrát k drobným i väčším zmenám v zložení telesa, predsa sa vždy podarilo jeho vedúcemu zachovať umeleckú úroveň, prípadne ju ešte stupňovať. Napriek tomu, že sa teleso venuje prevažne staršej hudbe a že najväčšie zahraničné úspechy malo s barokovými skladbami, predsa dalo zaujímavú zvukovú podobu i niekoľkým skladbám súčasnosti. Domáca i zahraničná kritika všíma si na hre súboru najmä presnosť vo vypracovaní, zvláštnu slovanskú vášnivosť i snahu o jednotné chápanie skladieb a jednotné štýlové domýšlanie.

JÁN ZIGMUND KUSSER (1660–1727), syn bratislavského organistu a skladateľa, neskôr uznávaný skladateľ v Paríži a Hamburgu. V záplave epigónov vypracoval sa k samostatnému umeleckému mysleniu, čo dokazuje niekoľko jeho, vo svojej dobe mimoriadne obľúbených opier a niekoľko koncertných suít.

JÁN VÁCLAV STAMIC (1717–1757), jeden z najznámejších českých hudobných emigrantov tejto doby, vynikajúci príslušník tzv. mannheimskej školy a priekopník sonátovej formy. História mu prisúdila titul reformátora-syntetika, ktorý v svojej tvorbe zhrnul mnoho cenných podnetov z minulosti, zaslúžil sa o stabilizáciu ranoklasického štýlu a mimoriadne sa zaslúžil i v dejinách inštrumentácie. Neskorší majstri sa k nemu hlásili ako k predchodcovi.

ANTONIO VIVALDI (1676–1741). I on uplatnil v svojej dobe rad originálnych nápadov a zvlášť vynikol v hudobnej forme Concerta grossa, kde proti sebe postavil a do zaujímavých kontrastov uviedol malú koncertujúcu skupinu a väčší súbor. História dostatočne preverila jeho tvorbu a prevažná časť bádateľov sa nazdáva, že najsilnejšou stránkou jeho umenia sú pomalé stredné vety.

30. apríla

KLAVÍRNY RECITAL

LIDIA GRYCHTOLOWNA, Poľsko

V programme: Schumann, Chopin, Ravel, Villa-Lobos

Narodila sa v Rybniku v Poľsku. Už päťročná začala svoju dráhu „zázračného dieťaťa", vystupovala na mnohých koncertoch vo svojej vlasti. Študovala na Štátnej vyššej hudobnej škole v Katoviciach v triede prof. Wandy Chmislowskej. Keď dosiahla diplom s najvyšším vyznamenaním, pokračuje vo svojich štúdiách klavírnej hry u profesora Zbyniéva Drzewieczkého v Katove a vo Varšave. V rokoch 1957 a 1958 sa zúčastnila na kurzoch klavírnej hry, vedených maestrom Arturom Benedettim-Michelangelim, ktorý ako člen poroty V. medzinárodnej súťaže Frederyka Chopina si všimol jej hru a navrhol jej štúdiá pod svojím vedením.
Navštívila Anglicko, Brazíliu, Fínsko, Maďarsko, NSR, Taliansko, Nórsko, NDR, Čínsku ľudovú republiku, Rumunsko, Československo a SSSR.
Lidia Grychtolowna nahrala veľký počet klavírnych skladieb na gramofónové platne Polskie Nagrania a Telefunken-Decca.

7. mája

MUSICA VIVA PRAGENSIS

Umelecký vedúci: Marek Kopelent
V programe: Vostřák, Rychlík, Kopelent, Varèse, Kupkovič, Schönberg

Súbor Musica viva pragensis založili dr. Milan Kostohryz a Petr Kotik v roku 1961. Jeho poslaním je pestovať sústavne novú hudbu. V súbore sa združili vynikajúci pražskí sólisti, členovia Českej filharmónie, orchestra opery Národného divadla, Symfonického orchestra Československého rozhlasu v Prahe, profesori Akadémie múzických umení v Prahe a pražského konzervatória. Sústredil tiež okolo seba českých skladateľov zameraných dôsledne na novú hudbu, ktorí spolu so súborom Musica viva pragensis založili v roku 1965 Pražskú skupinu novej hudby. Okrem pravidelných koncertov v Prahe a viacerých zahraničných zájazdov uskutočnil súbor početné rozhlasové nahrávky a nahrával aj na gramofónové platne.

LIDIA GRYCHTOLOWNA

SLOVENSKÉ KVARTETO

Slovenské kvarteto sa zrodilo v roku 1957 vďaka iniciatíve primáriusa Aladára Móžiho. Behom krátkeho času dokázalo toto kvarteto svoje mimoriadne kvality. Kvarteto malo veľké úspechy tak na domácich, ako aj na zahraničných koncertných pódiách a je prvým slovenským umeleckým telesom, ktoré absolvovalo mimoriadne úspešný zájazd v Španielsku. Slovenské kvarteto sa zúčastni aj svojimi koncertami na Svetovej výstave v Montreale. Okrem vystúpení na Svetovej výstave bude mať Slovenské kvarteto viac ako 40 koncertov v Spojených štátoch.

16. mája

PIESŇOVÝ RECITAL

BRUCE ABEL, USA

V programe: Schubert, Brahms, Poulenc, Chanler, Reutter

V roku 1960 sa predstavil koncertnému obecenstvu v New Yorku mladý americký barytonista Bruce Abel. New York Times po koncerte výstižne napísali: „Je to objav." Bruce Abel ovláda mimoriadne bohatý repertoár komornej hudby. Študoval v Juilliard School of Music v New Yorku, kde mu viac ráz udelili Veľkú cenu Enrica Carusa. Získal ešte nasledovné ceny: Prvú cenu medzinárodného speváckeho konkurzu v Ženeve (1963), prvú cenu Bachovej súťaže v Lipsku (1964), Zvláštnu cenu Rozhlasovej súťaže v Mníchove (1964). Keď listujeme v propagačnom bulletine tohto mimoriadne úspešného speváka, dočítame sa medzi iným:

MUSICAL AMERICA, december 1964
Bola to najčistejšia radosť počuť mladého speváka, ktorý spieval nie iba s krásnym tónom, ale aj s nevídanou inteligenciou.

TELEGRAPH LONDON, február 1965
Bruce Abel má skvelý hlas, výborný sluch, je predurčený na ozajstnú speváckú kariér ...

BRUCE ABEL

Knižnica Matice slovenskej MARTIN

2. a 3. mája

BENÁTSKY KOMORNÝ SÚBOR

I MUSICI CANTORI

Claudio Monteverdi: Madrigaly
Boje Tancréda, opera v I. dejstve
Dirigent: Franco Piva

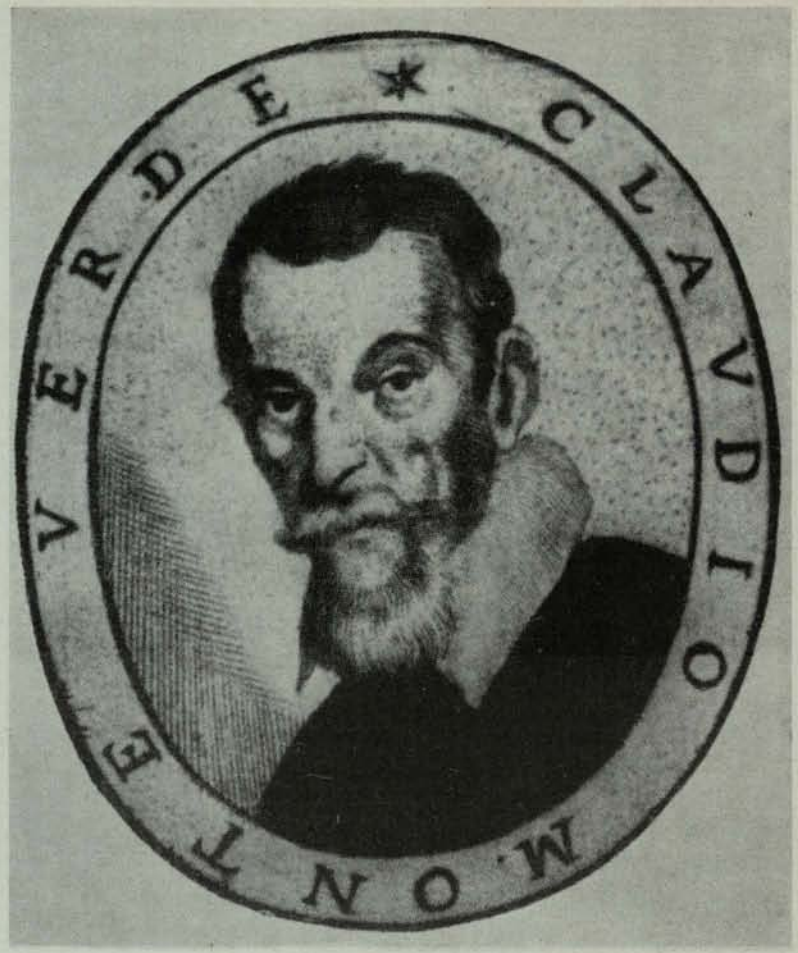

Vo Florencii, v meste kvetov, a v ušľachtilom kruhu grófov Bardiovcov, sa rozhýbala pozlátená koliska opery. Okolo tejto kolísky stáli prví majstri: Galilei, Emilio del Cavalieri, Ottavio Rinuccini a dvaja najvýznamnejší, Jacopo Peri a Jacopo Caccini.
Bolo to v roku 1594, po smrti Orlanda di Lasso a Palestrinu, keď už slnko 16. stor. začínalo zapadať, narodilo sa dieťa renesancie a humanizmu – opera. Prísna monumentalita polyfónie musela ustúpiť pred melodickým slovom, pred vrúcnym ľudským citom, ktoré toto spievané slovo naplnilo.
Za ozajstného otca opery a hudobnej drámy môžeme považovať Claudia Monteverdiho, alebo ako ho volali, „Il divino Claudio" (božský Claudio).
U tohto kostnatého cremonského skladateľa stojí všetko v službách dramatického výrazu. Recitatív, melodické ariozo, prelúdia a interlúdia, ktoré maestro nazýva „symfonie", všetko zdôrazňuje dramatický okamih a pritiahuje našu pozornosť.

Odkaz Claudia Monteverdiho je dnes aktuálnejší než voľakedy. Takisto je večne aktuálne jeho umelecké krédo, ktoré znelo: „Treba písať chrámovú hudbu, alebo hudbu pre ľud. Beda ti však, keď nie si úprimný vo svojom prihovore."
S príchodom popredných benátskych umelcov máme možnosť aj v Bratislave osláviť významné štvrté monteverdiovské centenárium, ktoré prebieha na celom svete.

ANNA DE CAVALIERI Foto Ferri

13. mája

OPERA SND

GIACOMO PUCCINI: TURANDOT

V hlavných úlohách: Anna de Cavalieri a. h., Taliansko, Juraj Zahradníček, Gejza Zelenay, Anna Peňašková-Kajabová

Dirigent: Tibor Frešo

Réžia: Branislav Kriška

Výtvarník: Ladislav Vychodil

ANNA DE CAVALIERI. Arturo Toscanini nahrával v USA na gramofónové platne Pucciniho operu BOHÉMA. Pre úlohu Musetty hľadal náročný maestro speváčku so silnejším hlasom. Z 250 prihlásených si Toscanini vybral mladú pôvabnú študentku z Hudobnej školy Juilliard v New Yorku ANNU DE CAVALIERI. To bol vlastne začiatok veľkej speváckej kariéry umelkyne.

Po dvoch rokoch spieva Cavalieri opäť s Toscaninim, tentoraz v Beethovenovej IX. symfónii. Maestro radí svojej obľúbenej mladej speváčke, aby išla študovať spev do Milána a zdokonaľovala sa takýmto spôsobom aj v talianskom opernom repertoári. Cavalieri poslúchne a študuje s Maestrom Giuseppe Paisom. Debutuje v Pesare v úlohe Aidy. Úspech je prenikavý a čoskoro vystupuje na scéne neapolskej opery San Carlo.

Anna de Cavalieri vystupuje pravidelne na takmer všetkých svetových operných scénach a spieva najrozličnejšie úlohy svetového operného repertoáru.

V poslednom čase vystupuje s prenikavým úspechom aj v operách Richarda Wagnera. Je obdivovanou Izoldou, Elzou i Alžbetou a pripravuje sa na interpretáciu úlohy Brünnhildy.

Každoročne sa koná vo vilke Giacoma Pucciniho v Torre Del Lago krátky operný festival z tvorby zosnulého majstra. Cavalieri spievala na tomto festivale úlohu Tosci po boku Maria del Monaco.

29. april

OPERA SND

Miroslav Bázlik: Peter a Lucia (premiéra opery)

V hlavných úlohách: Ľ. Baricová, Y. Czihalová, J. Ranínec, J. Martvoň, O. Hanáková
Réžia: Branislav Kriška

Diriguje: Ladislav Holoubek
Výprava: L. Vychodil

MIROSLAV BÁZLIK – je príslušníkom dnes už strednej slovenskej skladateľskej generácie. Narodil sa 12. apríla 1931 v Partizánskej Ľupči. Stredoškolské vzdelanie nadobudol však už v Bratislave. Zároveň so štúdiom na reálke bol aj poslucháčom konzervatória, kde študoval klavír u prof. A. Kafendovej. Už v poslednom ročníku konzervatória sa stal žiakom prof. A. Moyzesa, ktorý ho uviedol do tajov hudobnej kompozície. Po maturite a po ukončení konzervatória odišiel študovať do Prahy na Karlovu univerzitu prírodné vedy (matematická analýza). No i v Prahe zostal verný svojim záujmom o hudobnú skladbu a pokračoval súkromne v štúdiu u prof. J. Eliáša, ktorý bol žiakom Leoša Janáčka. Po ukončení pražských štúdií vrátil sa späť do Bratislavy a zapísal sa na VŠMU do kompozičnej triedy prof. J. Cikkera. Štúdium ukončil absolutóriom roku 1961. Z tvorby M. Bázlika: Skladateľ napísal celý rad klavírnych diel, barokovú suitu pre malý orchester, Piesne na čínsku poéziu pre alt a inštrumentálne trio (flauta, klavír, violončelo). Hudbu pre husle a orchester, Tri kusy pre 14 nástrojov, celý rad filmových hudieb, Hudbu k poézii, operu Peter a Lucia.

NIEKOĽKO POZNÁMOK K OPERE PETER A LUCIA.
(Z rozhovoru s autorom)

Známa rovnomenná novela Romaina Rollanda upútala skladateľa M. Bázlika a rozhodol sa preto napísať operu na tento námet. Zaujal ho tu najmä dramatický kontrast dvoch svetov: lyricky intímneho vzťahu Petra a Lucie a vonkajšieho sveta poznačeného vojnou. Medzi týmito dvomi protichodnými pólmi vytvára sa viacstranné napätie, ktoré je vďačné pre vytvorenie dramatického libreta. Na túto úlohu sa podujal Miroslav Horňák. Z úzkej spolupráce so skladateľom vzišlo pozoruhodné libreto. M. Horňák bol pre skladateľa M. Bázlika dobrým spolupracovníkom, ktorý ochotne prepracovával jednotlivé obrazy a prispôsoboval ich predstavám skladateľa. Nie je tam nič náhodné, prichodí to ako „dobre urobený kontrapunkt", každú postavu dopracoval, nenechal nič nedoriešené. Zdá sa byť prospešné, že autorom libreta nie je spisovateľ, ale dramaturg a filmový režisér, ktorý vidí inými očami celé exponovanie tejto dramatickej zápletky.
Z problémov, ktoré vyplývajú už z predlohy, vyplynuli aj závery pre komponistu. Hlavný problém videl vo výstavbe formy diela, ktoré má 7 obrazov. Opera Peter a Lucia je ako hudobný celok akousi zložitou symfóniou, stavanou na komplikovanom sonátovom princípe. Prvé dva obrazy sú vlastne sonátou, štvrtý obraz je rondo a posledné dva passacaglia. Forme najviac a teda snáď aj „najopernejšie" sú tretí a piaty obraz opery. Skladateľ tu chápe atonalitu celkom relatívne, kladie vedľa seba partie atonálne a trebárs aj celkom tonálne determinované. To je jedna z pomôcok, ako do istej miery charakterizovať také protikladné svety tejto drámy. Hlavná dramatická línia sa rozvíja vo vzťahu dvoch hlavných postáv Petra a Lucie, v ich názore a vzťahoch k drastickému svetu vojny, no významnou dramatickou postavou je tu aj vojak Filip, matka a ďalší. Inscenovanie tejto opery na scéne Slovenského národného divadla je isto záslužným umeleckým činom a zároveň aj výrazom dobrého vzťahu našej prvej opernej scény k pôvodnej slovenskej opernej tvorbe.

YVETTA ČIHALOVÁ

ĽUBA BARICOVÁ

21. mája

OPERA SND

GIUSEPPE VERDI: TRUBADÚR

V hlavných úlohách: Durdevka Čakarevičová a. h., Juhoslávia, Margita Česányi, Bohuš Hanák, Imrich Jakúbek, Ondrej Malachovský

Dirigent: Viktor Málek
Réžia: Július Gyermek
Výtvarník: Pavol M. Gábor

24. mája

GIUSEPPE VERDI: LA TRAVIATA

V hlavných úlohách: Alfonz Bartha a. h., Budapešť,
Jarmila Smyčková a Juraj Oničšenko

Dirigent: Viktor Málek
Réžia Miroslav Fischer
Výtvarník: Jozef Hanák

DURDEVKA ČAKAREVIČOVÁ

DURDEVKA ČAKAREVIČOVÁ. Keď sme sa vlani v rámci koncertnej sezóny Slovenskej filharmónie oboznámili s krásnym hlasom juhoslovanskej speváčky Durdevky Čakarevičovej, povedali sme si, že by bolo dobre počuť tento nádherný hlas aj na scéne našej opery.
Túto výbornú speváčku sa nám podarilo získať pre opernú scénu SND. Čakarevičová prichádza k nám po svojich veľkých úspechoch na scéne operného divadla Teatro Colon v Buenos Aires, kde spievala úlohu Amneris v svetovom obsadení Aidy.
D. Čakarevičová študovala na Hudobnej akadémii v Belehrade. V roku 1959 na VI. medzinárodnej speváckej súťaži v Holandsku (bolo to rok po skončení štúdií) dostala II. cenu. Jej nasledujúce medzinárodné vystúpenie – opäť v rámci medzinárodnej súťaže tentoraz v Belgicku (1961) – je ešte úspešnejšie. D. Čakarevičová získava I. cenu tejto súťaže. Teraz už podniká táto úspešná speváčka zájazdy po Nemecku, Francúzsku, Rakúsku, Poľsku, Švajčiarsku a Taliansku.

ALFONZ BARTHA

ALFONZ BARTHA. Predsedom poroty Medzinárodnej speváckej súťaže Ferenca Erkela v Budapešti bol v roku 1960 svetoznámy taliansky tenorista Tito Schipa. Keď mladý tenorista Maďarskej štátnej opery Alfonz Bartha dospieval áriu z Čarovnej flauty od Mozarta, Schipa nadšene povedal: „Je to jeden z najkrajších mozartovských hlasov, aký som v posledných dvadsiatich rokoch počul."
V roku 1961 stretávame sa s Barthom v Holandsku, kde sa stáva opäť absolútnym víťazom medzinárodnej speváckej súťaže. Zúčastňuje sa takisto veľmi úspešne na ďalších speváckych konkurzoch v Rio de Janeiro a v Sofii.
Rok 1961 je pre mladého maďarského tenoristu obzvlášť významný. Má možnosť predstaviť sa náročnému obecenstvu londýnskej koncertnej siene Royal Festival Hall. V roku 1963 ho pozývajú na slávny Hudobný festival vo Wexforde, kde spieva úlohu Ernesta v Donizettiho opere Don Pasquale. Vo svojich úspešných pohostinských vystúpeniach pokračuje vo Viedni, v Berlinskej štátnej opere, v Tour a v Paríži. Bartha sa nedávno vrátil zo Sovietskeho zväzu, kde spieval tenorové úlohy v operách Rigoletto a La Traviata v Leningrade a v Odesse. Jeho úspech bol jednohlasný a Barthu pozvali na budúci rok okrem Leningradu a Odessy aj do Kijeva a Rigy.
Na našej fotografii vidíme Alfonza Barthu v úlohe Alfréda vo Verdiho La Traviate.

БРАТИСЛАВСКИЕ МУЗИКАЛЬНЫЕ ТОРЖЕСТВА 1967

СИМФОНИЧЕСКИЕ КОНЦЕРТЫ

25—26 апреля

КОНЦЕРТ, ПОСВЯЩЕННЫЙ ОТКРЫТИЮ
Участвует: Чешская филармония
Дирижер: Карел Анчерл
Солист: Людвиг Гоффман, фортепиано, ФРГ
В программе: Сухонь, Прокофьев и Сук

27—28 апреля

КОНЦЕРТ СЛОВАЦКОЙ ФИЛАРМОНИИ
Дирижер: Франческо Мандер, Италия
Солист: Миленко Штефанович, кларнет, Югославия
В программе: Херубини, Моцарт, Дебюсси, Барток

4—5 мая

КОНЦЕРТ СЛОВАЦКОЙ ФИЛАРМОНИИ
Дирижер: Ганс Мюллер Край, ФРГ
Солист: Иозеф Бульва, фортепиано
В программе: Блахер, Рахманинов, Брамс

11—12 мая

КОНЦЕРТ СЛОВАЦКОЙ ФИЛАРМОНИИ
Дирижер: Д-р Зденек Билек
Солистка: Лиза Фукс, Англия
В программе: Моцарт, Бетховен, Яначек, Гоннегер

СИМФОНИЧЕСКИЙ ОРКЕСТР ЧЕХОСЛОВАЦКОГО РАДИО В БРАТИСЛАВЕ
Дирижер: Д-р Отакар Трглик
Солистка: Клара Гавликова
В программе: Оченаш, Симфониетта, (премьера), Бах, Мартину

16—17 мая

ЛЕНИНГРАДСКАЯ ФИЛАРМОНИЯ
Дирижер: Евгений Мравинский
Арвид Янсон
Солиста: Михаил Вайман, скрипка
В программе: Сметана, Арапов, Чайковский, Прокофьев, Шостакович

18—19 мая

КОНЦЕРТ СЛОВАЦКОЙ ФИЛАРМОНИИ
Дирижер: Д-р Людовит Райтер
Солиста: Рикард Боаделла, велоончел, Испания,
В программе: Гаыдн, Прокофьев, Штраус

25—26 мая

ЗАКЛЮЧИТЕЛЬНЫЙ КОНЦЕРТ БМТ
Участвует: Словацкая филармония
Дирижер: Ладислав Словак
Солист: Шура Черкасский, клавир, США
Богуш Ганак, баритон
В программе: Кардош, Чайковский, Шостакович

КАМЕРНЫЕ КОНЦЕТЫ И КОНЦЕРТЫ СОЛИСТОВ

30 апреля

ФОРТЕПИАННЫЙ КОНЦЕРТ
Лидия Грихтоловна, Польша
В программе: Шуман, Шопен, Симановский, Равель

7 мая

МУСИЦА ВИВА ПРАГЕНСИС
В программе: Вострак, Рихлик, Шенберг, Купкович (премьера)

16 мая

КОНЦЕРТ ПЕСНИ
Солист: Брюс Абель, баритон, США
В программе: Шуберт, Брамс, Поликс, Чандер, Ройтер

МАТИНЕ
Словацкий квартет
В программе: Кардош, Равель, Вебер, Барток

22 мая

КОНЦЕРТ СЛОВАЦКОГО КАМЕРНОГО ОРКЕСТРА
В программе: Кюссер, Стамик и Вивальди

ОПЕРНЫЕ ПРЕДСТАВЛЕНИЯ

29 апреля

ОПЕРА СЛОВАЦКОГО НАЦИОНАЛЬНОГО ТЕАТРА
Мирослав Базлик: „Петер и Люция"
Премьера

2—3 мая

И МУСИЦИ САНТОРИ
Дирижер: Франко Пиво
В программе:
Клавдио Монтеверди:
а) Мадригалы,
б) „Танкредовы бой"
опера в одном действии

13 мая

ОПЕРА СЛОВАЦКОГО НАЦИОНАЛЬНОГО ТЕАТРА
Дж. Пуччини: „Турандот"
Турандот: Анна да Кавальери, сопрано, Италия

21 мая

ОПЕРА СЛОВАЦКОГО НАЦИОНАЛЬНОГО ТЕАТРА
Дж. Верди: „Трубадур"
Азучена: Д. Чакареничова

24 мая

ОПЕРА СЛОВАЦКОГО НАЦИОНАЛЬНОГО ТЕАТРА
Дж. Верди: „Травиата"
Альфред: Альфонс Барта, тенор, Венгрия

BRATISLAVAER MUSIK-FESTIVAL

SYMPHONISCHE KONZERTE

Am 25.-sten u. 26.-sten April

ERÖFFNUNGSKONZERT DES TSCHECHISCHEN FILHARMONISCHEN ORCHESTERS

Dirigent: Karel Ančerl
Solist: Ludwig Hoffmann, Klavier, DBR
Programm: Werke von Suchoň, Prokofjev und Suk

Am 27.-sten u. 28.-sten April

KONZERT DES SLOWAKISCHEN FILHARMONISCHEN ORCHESTERS

Dirigent: Francesco Mander, Italien
Solist: Milenko Štefanovič, Klarinette, Jugoslawien
Programm: Werke von Cherubini, Mozart, Debussy, Bartók

Am 4.-ten u. 5.-ten Mai

KONZERT DES SLOWAKISCHEN FILHARMONISCHEN ORCHESTERS

Dirigent: Hans Müller Kray, DBR
Solist: Jozef Bulva, Klavier
Programm: Werke von Blacher, Rachmaninov, Brahms

Am 11.-ten u. 12.-ten Mai

KONZERT DES SLOWAKISCHEN FILHARMONISCHEN ORCHESTERS

Dirigent: Zdeněk Bílek
Solistin: Lisa Fuchs, Klavier, England

Am 14.-ten Mai

DAS SYMPHONISCHE ORCHESTER DES TSCHECHOSLOWAKISCHEN RUNDFUNKS IN BRATISLAVA

Dirigent: Dr. Otokar Trhlík
Solistin: Klára Havlíková, Klavier
Programm: Werke von Očenáš, (Symfonietta, Premiere), Bach, Martinů

Am 16.-ten Mai

DAS LENINGRADER FILHARMONISCHE ORCHESTER

Dirigent: Arvid Jansons
Solist: Michail Vajman, Violine
Programm: Werke von Smetana, Arapov, Čajkovskij

Am 17.-ten Mai

DAS LENINGRADER FILHARMONISCHE ORCHESTER

Dirigent: Jevgenij Mravinskij
Programm: Werke von Glinka, Prokofjev, Šostakovič

Am 18.-ten u. 19.-sten Mai

KONZERT DES SLOWAKISCHEN FILHARMONISCHEN ORCHESTERS

Dirigent: Dr. Ľudovít Rajter
Solist: Ricard Boadella, Violoncello, Spanien
Programm: Werke von Prokofjev, Haydn, Strauss

Am 25.-sten u. 26.-sten Mai

ABSCHLUSS-KONZERT DES BRATISLAVAER MUSIK-FESTIVALS

Das Slowakische Filharmonische Orchester
Dirigent: Ladislav Slovák
Solist: Shura Cherkassky, Klavier, USA
Programm: Werke von Kardoš, Rachmaninov, Šostakovič

KAMMER- UND SOLISTEN-KONZERTE

Am 30.-sten April

KLAVIER-REZITAL LIDIA GRYCHTOLOWNA, Polen

Programm: Werke von Schumann, Chopin, Ravel, Villa-Lobos

Am 7.-ten Mai

MUSICA VIVA PRAGENSIS

Programm: Werke von Vostřák, Rychlík, Schönberg, Kupkovič (Premiere)

Am 16.-ten Mai

LIEDER-REZITAL

Solist: Bruce Abel, Bariton, USA
Programm: Werke von Schubert, Brahms, Poulenc, Chanler, Reutter

Am 22.-ten Mai

KONZERT DES SLOWAKISCHEN KAMMER-ORCHESTERS

Programm: Werke von Kusser, Stamic, Vivaldi

OPERN- VORSTELLUNGEN

Am 2.-ten u. 3.-ten Mai

I MUSICI CANTORI VENEDIGER KAMMER ENSEMBLE

Dirigent: Franco Piva
Am Programm: Werke von Claudio Monteverdi

Am 13.-ten Mai

DIE OPER DES SLOWAKISCHEN NATIONALTHEATERS

G. Puccini: Turadont
Turadont: Anna de Cavalieri, Sopran, Italien

Am 29.-sten April

DIE OPER DES SLOWAKISCHEN NATIONALTHEATERS

Miroslav Bázlik: Peter und Lucia, Premiere

Am 21.-ten Mai

DIE OPER DES SLOWAKISCHEN NATIONALTHEATERS

G. Verdi: Der Troubadour
Azucena: D. Čakarevičová, Jugoslavien

Am 24.-ten Mai

DIE OPER DES SLOWAKISCHEN NATIONALTHEATERS

G. Verdi: La Traviata
Alfred: Alfonz Bartha, Tenor, Ungarn

BRATISLAVA MUSIC FESTIVAL

SYMPHONIC CONCERTS

April 25th and 26th

OPENING CONCERT

THE CZECH PHILHARMONIC ORCHESTRA

Conductor: Karel Ančerl
Soloist: Ludwig Hoffmann, piano, German Federal Republic
Works by: Suchoň, Prokofiev, Suk

April 27th and 28th

CONCERT
OF THE SLOVAK PHILHARMONIC ORCHESTRA

Conductor: Francesco Mander, Italy
Soloist: Milenko Štefanovič, clarinet, Yugoslavia
Works by: Cherubini, Mozart, Debussy, Bartók

May 4th and 5th

CONCERT
OF THE SLOVAK PHILHARMONIC ORCHESTRA

Conductor: Hans Müller Kray, German Federal Republic
Soloist: Jozef Bulva, piano
Works by: Blacher, Rachmaninov, Brahms

May 11th and 12th

CONCERT
OF THE SLOVAK PHILHARMONIC ORCHESTRA

Conductor: Zdeněk Bílek
Soloist: Lisa Fuchs, England, piano
Works by: Beethoven, Janáček, Honegger

May 14th

SYMPHONIC ORCHESTRA OF THE CZECHOSLOVAK RADIO IN BRATISLAVA

Conductor: Dr. Otokar Trhlík
Soloist: Klára Havlíková, piano
Works by: Očenáš (Symfonietta, first performance), Bach, Martinů

May 16th

LENINGRAD PHILHARMONIC ORCHESTRA

Conductor: Arvid Jansons
Soloist: Michail Vajman, violin
Works by: Smetana, Arapov, Čajkovskij

May 17th

LENINGRAD PHILHARMONIC ORCHESTRA

Conductor: Jevgenij Mravinskij
Works by: Glinka, Prokofjev, Šostakovič

May 18th and 19th

CONCERT
OF THE SLOVAK PHILHARMONIC ORCHESTRA

Conductor: Dr. Ľudovít Rajter
Soloist: Ricard Boadella, violončelo, Spain.
Works by: Haydn, Prokofjev, Strauss

May 25th and 26th

FINAL CONCERT OF THE BRATISLAVA MUSIC FESTIVAL

The Slovak Philharmonic Orchestra
Conductor: Ladislav Slovák
Soloist: Shura Cherkassky, piano, USA
Works by: Kardoš, Rachmaninov, Šostakovič

CHAMBER CONCERTS AND RECITALS

April 30th

PIANO RECITAL
LIDIA GRYCHTOLOWNA, Poland

Works by: Schumann, Chopin, Ravel, Villa-Lobos

May 16th

SONG RECITAL
MUSICA VIVA PRAGENSIS

Works by: Vostřák, Rychlík, Schönberg, Kupkovič (first performance)

May 7th

BRUCE ABEL, baryton, USA
Works by: Schubert, Brahms, Poulenc, Chanler, Reutter

May 22nd

CHAMBER CONCERT
THE SLOVAK CHAMBER ORCHESTRA

Works by: Kusser, Stamitz, Vivaldi

OPERA PERFORMANCES

May 2nd and 3nd

I MUSICI CANTORI-VENICE

Conductor: Franco Piva
Claudio Monteverdi:
a) Madrigals
b) Combattimento di Tancredi e Clorinda opera in one act

May 13th

THE OPERA OF THE SLOVAK NATIONAL THEATRE

G. Puccini: Turandot
Turandot: Anna de Cavalieri, soprano, Suisse

April 29th

THE OPERA OF THE SLOVAK NATIONAL THEATRE

Miroslav Bázlik: Peter and Lucia first performance

May 21st

THE OPERA OF THE SLOVAK NATIONAL THEATRE

G. Verdi: Il Trovatore
Azucena: D. Cakarevičová, Jugoslávia

May 24th

THE OPERA OF THE SLOVAK NATIONAL THEATRE

G. Verdi: La Traviata
Alfred: Alfonz Bartha, tenor, Hungary

FESTIVAL DE BRATISLAVA

CONCERTS SYMPHONIQUES

25 et 26 Avril

CONCERT D'OUVERTURE
Donné par: Philharmonie tchéque
Chef d'orchestre: Karel Ančerl
Soliste: Ludwig Hoffmann, piano
République Fédérale Allemande
Au programme: Suchoň, Prokofjev et Suk

27 et 28 Avril

CONCERT DE LA PHILHARMONIE SLOVAQUE
Chef d'orchestre: Francesco Mander, Italie
Soliste: Milenko Stefanovič, clarinette, Yougoslavie
Au programme: Cherubini, Mozart, Debussy, Bartók

4 et 5 Mai

CONCERT DE LA PHILHARMONIE SLOVAQUE
Chef d'orchestre: Hans Müller Kray
République Fédérale Allemande
Soliste: Jozef Bulva, piano
Au programme: Blacher, Rachmaninov, Brahms

11 et 12 Mai

CONCERT DE LA PHILHARMONIE SLOVAQUE
Chef d'orchestre: Zdenek Bílek
Soliste: Líza Fuchsová, piano, Angleterre
Au programme: Beethoven, Janáček, Honegger

14 Mai

L'ORCHESTRE SYMPHONIQUE DE LA RADIO TCHÉCOSLOVAQUE À BRATISLAVA
Chef d'orchestre: Dr. Otokar Trhlík
Soliste: Klára Havlíková
Au programe: Očenáš, Symphoniette, (premiere), Bach, Martinů

16 Mai

PHILHARMONIE DE LENINGRAD
Chef d'orchestre: Arvid Jansons
Soliste: Michail Vajman, violon
Au programe: Smetana, Arapov, Čajkovskij

17 Mai

PHILHARMONIE DE LENINGRAD
Chef d'orchestre: Jevgenij Mravinskij
Au programme: Glinka, Prokofjev, Čajkovskij

18 et 19 Mai

CONCERT DE LA PHILHARMONIE SLOVAQUE
Chef d'orchestre: Dr. Ľudovít Rajter
Soliste: Ricard Boadella, violoncello, Spain.
Au programme: Prokofjev, Haydn, Strauss

25 et 26 Mai

CONCERT DE CLÔTURE DE FESTIVAL DE BRATISLAVA
Donné par: Philharmonie Slovaque
Chef d'orchestre: Ladislav Slovák
Soliste: Shura Cherkassky, piano, USA
Au programme: Kardoš, Rachmaninov, Šostakovič

CONCERTS DE CHAMBRE ET DE SOLISTES:

30 Avril
RÉCITAL DE PIANO
Lidia Grychtolowna, Pologne
Au programme: Schumann, Chopin, Ravel, Villa-Lobos

7 Mai
Musica viva pragensis
Au programme: Vostřák, Rychlík, Schönbeg, Kupkovič (première)

16 Mai
RÉCITAL DE CHANSONS
Soliste: Bruce Abel, baritone, USA
Au programme: Schubert, Brahms, Poulenc, Chanler, Reutter

22 Mai
CONCERT D'ORCHESTRE DE CHAMBRE SLOVAQUE
Au programme: Kusser, Stamic et Vivaldi

CONCERTS D'OPÉRA

29 Avril
OPÉRA DE THÉÂTRE NATIONAL SLOVAQUE
Miroslav Bázlik: Pierre et Lucie, (première)

2 et 3 Mai
I MUSICI CANTORI
L'ensemble d'opéra de chambre de Venise
Chef d'orchestre: Franco Piva
Au programme:
Claudio Monteverdi:
a) Madrigali,
b) Luttes de Tancrede, opéra en un acte

13 Mai
OPÉRA DE THÉÂTRE NATIONAL SLOVAQE
G. Puccini: Turadont
Turandot: Anna de Cavalieri, soprano, Suisse

21 Mai
OPÉRA DE THÉÂTRE NATIONAL SLOVAQUE
G. Verdi: Troubadour
Azucena: D. Čakarevičová, Jugoslavie

24 Mai
OPÉRA DE THÉÂTRE NATIONAL SLOVAQUE
G. Verdi: Traviata
Alfréd: Alfonz Bartha, ténor, Hongrie

ŠTÁTNE

HUDOBNÉ

VYDAVATEĽSTVO

N. P. PRAHA-

BRATISLAVA

Z nových gramofónových nahrávok, ktoré vyšli na platniach

SUPRAPHON

Palestrina: Pieseň piesní. Spieva sbor Slovenskej filharmónie, diriguje J. M. Dobrodinský.

A. Dvořák: Requiem pre sóla, sbor a orchester, op. 89. Spieva Staderová, Wagnerová, Höflinger, Borg a Český pěvecký sbor. Českú filharmóniu diriguje K. Ančerl. (GRAND PRIX, Paríž.)

L. v. Beethoven: Koncert C-dur pre klavír, husle, violončelo a orchester. Hrajú: G. Anda, W. Schneiderhahn, P. Fournier. Symfonický orchester berlínskeho rozhlasu diriguje F. Fricsay.

G. Verdi: Traviata. Opera. V interpretácii sólistov, sboru a orchestra TEATRO ALLA SCALA. Diriguje A. Votto.

G. Mahler: Symfónia č. 9. Českú filharmóniu diriguje K. Ančerl.

B. Bartók: Sláč. kvarteto č. 4 – D. Šostakovič: Sláč. kvarteto č. 7 – I. Stravinskij Tri skladby pre sláč. kvarteto – A. Webern: Šesť bagatel pre sláč. kvarteto. Hrá Slovenské kvarteto.

A. Moyzes: Sonatina giocosa – D. Martinček: Simple ouverture – A. Albrecht: Sonatina pre 11 nástrojov. Slovenský komorný orchester vedie B. Warchal. Symfonický orchester bratislavského rozhlasu diriguje B. Režucha.

B. Martinů: Symfonická fantázia – Pamätnik Lidiciam. Českú filharmóniu diriguje K. Ančerl. (GRAND PRIX, Paríž.)

Operný recitál Gustáva Pappa a Anny Martvoňovej. Hrá orchester Slovenského národného divadla. Dirigujú T. Frešo a L. Holoubek.

L. Janáček: Vec Makropulos. Spievajú sólisti a sbor Národného divadla v Prahe, sborm. M. Malý. Hrá orchester ND. Diriguje B. Gregor.

F. Liszt: Prelúdiá. – Berlioz: Rímsky karnevál. – C. M. Weber: Vyzvanie k tancu. – Rimskij-Korsakov: Španielske capriccio. Českú filharmóniu diriguje K. Ančerl.

GK GK

GRAMOFÓNOVÝ KLUB

GK, KTORÝ DNES PATRÍ MEDZI ČELNÉ KULTÚRNE USTANOVIZNE NAŠHO ŠTÁTU, ZDRUŽUJE MILOVNÍKOV DOBREJ HUDBY A SLOVESNÉHO UMENIA. GK VYDÁVA PRE SVOJICH ČLENOV VRCHOLNÉ DIELA ČESKOSLOVENSKEJ I SVETOVEJ HUDOBNEJ KULTÚRY, POÉZIE I PRÓZY V INTERPRETÁCII NAJLEPŠÍCH NAŠICH I ZAHRANIČNÝCH UMELCOV

NIEKOĽKO UKÁŽKOVÝCH TITULOV Z EDÍCIE ROKOV 1966-67:

W. A. Mozart: Requiem. Latinsky spievajú Lippová, Rösslová, Dermota, Berry a Viedenský spevácky sbor. Berlínsku filharmóniu diriguje H. v. Karajan.

I. Stravinskij: Svätenie jari. Obrazy z pohanského Ruska. Českú filharmóniu diriguje K. Ančerl.

I. Zeljenka: Oswieczym – I. Hrušovský: Hirošima – P. Šimai: Víťazstvo. Dve moderné kantáty a orchestrálna predohra. Hrá sbor a orchester Slovenskej filharmónie, sólo spieva E. Blahová. Dirigujú L. Slovák a Ľ. Rajter.

A. Honegger: Symfónia č. 2 pre sláčikový orchester. – Symfónia č. 3 Liturgická. Českú filharmóniu diriguje S. Baudo. (GRAND PRIX NATIONAL, cena prezidenta Francúzskej republiky.)

Z REPERTOÁRU ROČNÍKA 1968 GK:

Najstaršie pamiatky slovenskej hudby. Editor dr. R. Rybarič. Ukážky zo slovenskej polyfónnej hudby 16. a 17. storočia. Autori: Anonymus, Zarewutius, Schimbraczky. Spieva sbor Slovenskej filharmónie, diriguje J. M. Dobrodinský.

Romantické husľové koncerty – Paganini, Saint-Saëns. Hrá Zino Francescatti. Filadelfský orchester diriguje E. Ormandy. Newyorskú filharmóniu diriguje D. Mitropoulos. (Snímka prevzatá od americkej gramof. spoločnosti COLUMBIA.)

P. I. Cajkovskij: Koncert D-dur pre husle a orchester. Hrá D. Oistrach. Filadelfský orchester diriguje E. Ormandy. (Snímka prevzatá od americkej gramofónovej spoločnosti COLUMBIA.)

D. Kardoš: Symfónia č. 5. – R. Berger: Transformácie pre orchester. – Slovenskú filharmóniu diriguje L. Slovák. Symfonický orchester bratislavského rozhlasu diriguje B. Režucha.

Úplný zoznam 60 titulov ročníka 1968 nájdete v brožúrke GK, ktorá Vás oboznámi aj s členskými výhodami klubu. Túto brožúrku, obsahujúcu aj prihlašovací formulár, dostať v každej špeciálnej predajni gramofónových platní.

ŠTÁTNE HUDOBNÉ VYDAVATEĽSTVO, N. P. PRAHA - BRATISLAVA

KONZERVATÓRIUM V BRATISLAVE

nositeľ vyznamenania Za vynikajúcu prácu

OSLÁVI v r. 1969
PÄŤDESIATE VÝROČIE SVOJHO TRVANIA

Jeho základom bolo založenie hudobnej školy pre Slovensko v Bratislave v r. 1919

Od šk. roku 1927/28 sa názov zmenil na Hudobnú a dramatickú akadémiu a škola dostala právo verejnosti

7. mája 1941 bola škola poštátnená a premenovaná na Štátne konzervatórium v Bratislave

Terajší názov znie: Konzervatórium v Bratislave

V súčasnosti študuje na škole 400 žiakov denného štúdia a 59 žiakov popri zamestnaní. Vyučuje 67 profesorov na plný a 49 na neplný úväzok

Na škole možno študovať balet, spev a hru na klávesové nástroje: klavír, organ, akordeón; na strunové nástroje: husle, violu, čelo, kontrabas, harfu a priradene gitaru a hru na všetky dychové nástroje: flautu, hoboj, klarinet, fagot, lesný roh, trúbku, pozaunu

Škola je v súčasnosti v ťažkej priestorovej situácii, ktorá sa komplikuje ešte v súvislosti s výstavbou mosta z Rybného námestia. Novostavba školy je však v pláne investičnej výstavby škôl ZsKNV pre roky 1968-70

Knižnica Matice slovenskej MARTIN